Ministerstwo
Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.476.2026
Warszawa, 04 listopada 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **19685** Pani Poseł Marii Janyski i grupy posłów *w sprawie ustalenia odpowiedzialności oraz wyciagnięcia konsekwencji służbowych za niewykonanie obowiązku uchylenia zakazu opuszczania kraju na przykładzie gen. Piotra Pytla.*

Odpowiedź została przygotowana przez Prokuraturę Krajową, zgodnie z właściwością.

Pytania Państwa Posłów odnoszą się do zakończonego 22 kwietnia 2024 roku postępowania przygotowawczego Prokuratury Okręgowej w Warszawie o sygn. PO IV Ds.147.2016.

Ad 1- 3

Zasady dostępu do informacji zawartych w aktach toczących się, jak i zakończonych postępowań przygotowawczych zostały uregulowane w art. 156 Kodeksu postępowania karnego i dostęp do nich możliwy jest wyłącznie za zgodą prokuratora - referenta konkretnej sprawy.

Ad 4-8

Decyzja o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczenia kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu została podjęta przez Sąd Rejonowy

dla m.st. Warszawy w Warszawie, który winien o tej decyzji powiadomić Straż Graniczną oraz organ paszportowy – zgodnie z §329 ust. 7 pkt 2 ówcześnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2025 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2316 ze zm.).

W omawianej sprawie nie doszło do żadnego zaniedbania ze strony prokuratorów, dlatego też brak podstaw do podejmowania wobec nich jakichkolwiek czynności wyjaśniających, służbowych, czy też dyscyplinarnych.

Zagadnienia pozostające w zakresie właściwości Ministerstwa Sprawiedliwości

Ad 7

Na wstępie wyjaśniam, że prowadzenie postępowań dyscyplinarnych sędziów oraz rozstrzyganie o ich odpowiedzialności dyscyplinarnej należy do podmiotów niezależnych od Ministra Sprawiedliwości, niezwiązanych z Ministrem Sprawiedliwości organizacyjnie ani służbowo.

Zgodnie z art. 114 § 3 w zw. z art. 112 § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych[1] (u.s.p.) postępowania dyscyplinarne sędziów sądów powszechnych wszczynają i prowadzą na etapie przedsądowym Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działający przy sądach apelacyjnych i sądach okręgowych.

Po złożeniu przez rzecznika dyscyplinarnego (zastępcę rzecznika dyscyplinarnego) wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, postępowanie toczy się przed sądami dyscyplinarnymi, które wydają w tych sprawach orzeczenia. W aktualnym stanie prawnym sądami dyscyplinarnymi są sądy dyscyplinarne przy sądach apelacyjnych oraz Izba Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego (art. 110 § 1 u.s.p.).

[1] Dz.U. z 2024 r. poz. 334 ze zm.

Przechodząc do sprawy, będącej przedmiotem interpelacji, Ministerstwo Sprawiedliwości – służba nadzoru administracyjnego zwróciła się o informacje do Prezesa Sądu Okręgowego Warszawie. Z uzyskanych informacji wynika, że sprawa zażalenia obrońcy na postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie z 6 grudnia 2017 r. o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci dozoru policji, zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie pod sygn. akt III Kp 1521/17.

Akta sprawy wpłynęły do tamtejszego Sądu 20 grudnia 2017 r. Zarządzeniem Kierownika Sekcji Postępowania Przygotowawczego z 29 grudnia 2017 r. wyznaczony został termin posiedzenia na 12 stycznia 2018 r. i sprawa skierowana została do referatu sędziego dyżurnego w Sekcji Postępowania Przygotowawczego, w związku z uznaniem sprawy jako pilnej (art. 252 § 3 k.p.k.).

Podczas posiedzenia 12 stycznia 2018 r. na podstawie art. 360 § 1 pkt 1 ust. c k.p.k. w zw. z art. 95 § 1 k.p.k. wyłączono jawność posiedzenia i odebrano od stron stanowisko w sprawie. Posiedzenie zostało odroczone do 22 lutego 2018 r. i w tym dniu wydane zostało postanowienie o uwzględnieniu zażalenia i uchyleniu postanowienia o oddaniu podejrzanego pod dozór Policji oraz zatrzymania paszportu połączonego z zakazem opuszczania kraju. Na posiedzeniu oraz przy ogłoszeniu postanowienia był obecny prokurator oraz obrońca.

Z informacji, które posiada Ministerstwo Sprawiedliwości wynika, że wobec sędziego referenta ww. sprawy nie toczy się ani nie toczyło postępowanie wyjaśniające lub dyscyplinarne. Niemniej jednak, mając na uwadze zasygnalizowany na wstępie zakres zadań i kompetencji organów postępowania dyscyplinarnego, szczegółowe informacje dotyczące ewentualnych czynności podejmowanych w związku z przedmiotową sprawą pozostają w zakresie właściwości Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie. W związku z powyższym Minister Sprawiedliwości zwrócił się do wskazanego Rzecznika o udzielenie informacji w tym zakresie. Po ich uzyskaniu,

w zależności od ich treści, zostanie rozważone podjęcie dalszych czynności w niniejszej sprawie.

Ad 8

Aktualnie obowiązujące przepisy jednoznacznie określają kto, w jakim czasie i w jakiej procedurze jest odpowiedzialny za skuteczne poinformowanie właściwych służb oraz wykonanie postanowienia o uchyleniu wobec podejrzanego albo oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju.

Zgodnie z § 351 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych[2] to na sądzie spoczywa obowiązek zawiadomienia o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczenia kraju, skoro to sąd wydał postanowienie uchylające przedmiotowy środek zapobiegawczy.

Każdorazowo więc po wydaniu postanowienia przez sąd o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju, to sąd obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Straż Graniczną, co w praktyce oznacza obowiązek wydania przez sędziego referenta bezpośrednio po ogłoszeniu postanowienia uchylającego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, do protokołu posiedzenia, zarządzenia nakazującego doręczyć Komendzie Głównej Straży Granicznej odpis przedmiotowego postanowienia. Po otrzymaniu odpisu postanowienia Straż Graniczna powinna niezwłocznie usunąć dane podejrzanego/oskarżonego z odpowiednich systemów kontroli granicznej.

Na marginesie należy wskazać, że podobnie została uregulowana procedura postępowania prokuratora, gdyby to prokurator na etapie postępowania przygotowawczego uchylił wobec podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju. Jak wynika bowiem z §197 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania

[2] Dz.U. z 2024 r. poz. 867

powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury[3], odpisy postanowień o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania przez oskarżonego kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy albo z zakazem wydania takiego dokumentu, przesyła się organowi paszportowemu właściwemu ze względu na siedzibę jednostki, w której wydano postanowienie w tym zakresie, a w przypadku cudzoziemca - właściwemu urzędowi konsularnemu, a także Komendzie Głównej Straży Granicznej. W takim przypadku, to na prokuratorze ciąży obowiązek przesłania Straży Granicznej odpisu postanowienia o uchyleniu wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

[3] Dz.U. z 2025 r. poz. 753